

خاتم الفقه

١٠-٧-٤٠١٤٠١ فقه اکبر ۲

(مكتب و نظام قضائي اسلام)

۱

دیار استاذ:

مهای المادوی الطهرانی

كتاب القضاء

پیش‌گفتار

- «كتاب القضاء» يکی از بخش‌های شناخته شده‌ی فقه از گذشته تا حال محسوب می‌شود. در كتاب «فقه الرضا» که منسوب به امام هشتم حضرت علی بن موسی الرضا عليه السلام (۲۰۲-۱۵۳ق.) است،^(۱) بحثی تحت عنوان «باب القضاء و احکامه» وجود دارد.^(۲) آنچه در این بخش از فقه معمولاً مورد بحث قرار گرفته به «شرایط قاضی»، «آداب قضاؤت»، «كيفیت صدور حکم» و «چگونگی دادخواست و رسیدگی به آن» ارتباط دارد.

كتاب القضاء

- (١) ظاهراً این کتاب از آن «علی بن الحسین بن موسی بن بابویه» پدر مرحوم صدوق صاحب من لا يحضره الفقيه باشد.
- (٢) ر.ك: علی اصغر مروارید، سلسلة الینابیع الفقہیة، ج ١، صص ٦-١.

روش بحث کتاب القضا

- روشن بحث
- در این موضوع به سه شیوه می توان تحقیق را سامان داد:

روش بحث کتاب القضاة

- 1. روشن سنتی: در این شیوه همان مطالبی که در کتاب های گذشتگان و اکثریت فقها وجود دارد، مورد بررسی قرار می‌گیرد و حاصل آن، تهیه‌ی تحقیقی با شیوه‌ی قدما در زمان حاضر بر اساس مبانی معاصر اصولی و فقهی خواهد بود.

روش بحث كتاب القضاياء

- 2. روشن سنتی تکمیل شده: در این شیوه مطالب کهن با افزونه هایی متناسب با پرسش های موجود مطرح می شود و بر اساس مبانی معاصر مورد بررسی قرار می گیرد و مجموعه ای کامل تر بر اساس شیوه های کهن به دست می آید.

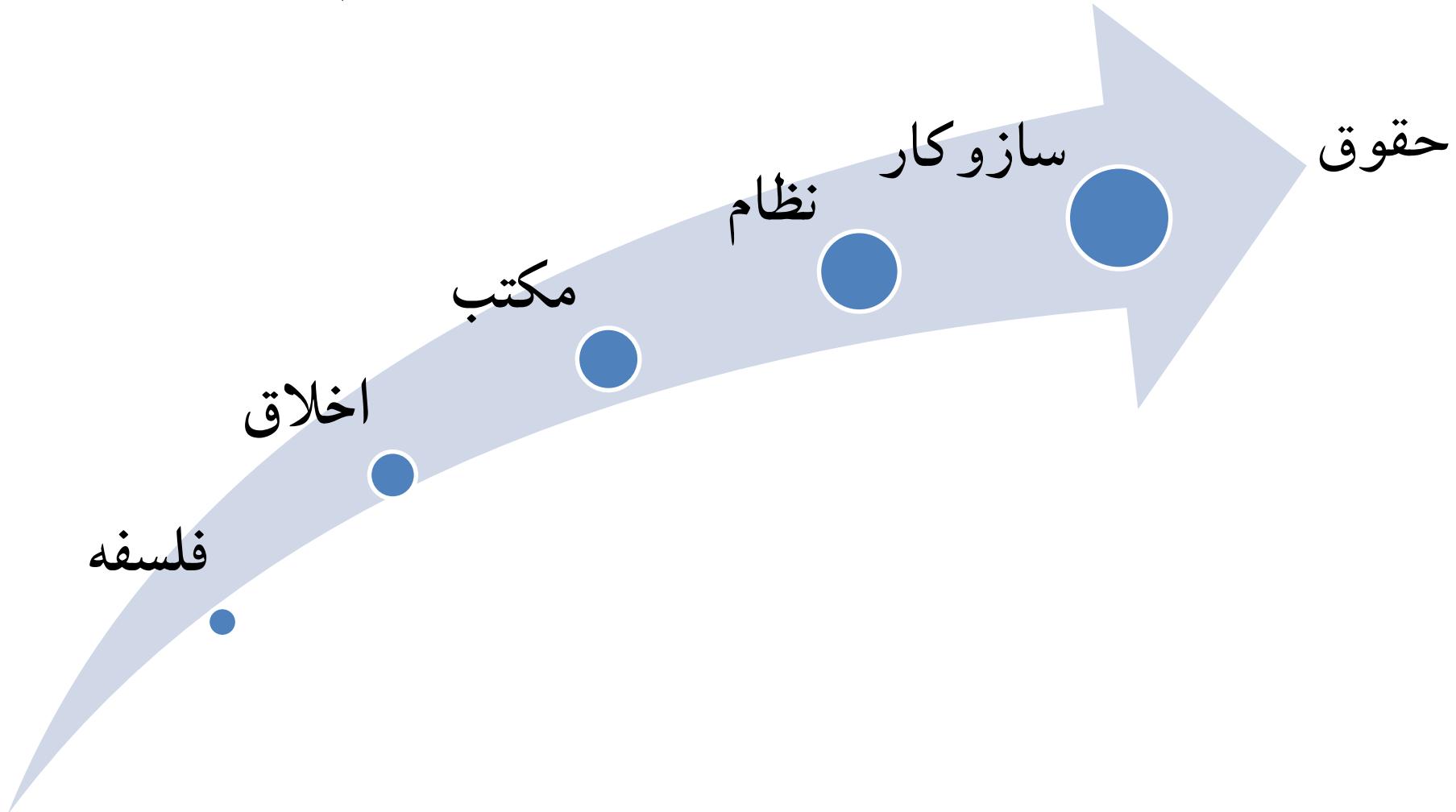
روش بحث کتاب القضا

- ۳. روش نوین: در این شیوه به ترسیم «مکتب و نظام قضایی اسلام» بر اساس «نظریه اندیشه مدون» پرداخته می‌شود و حاصل آن، مجموعه‌ای مشابه با مطالبی است که در کتاب «مکتب و نظام اقتصادی اسلام»^(۳) عرضه شده است.
- (۳) مهدی هادوی تهرانی، مکتب و نظام اقتصادی اسلام، مؤسسه فرهنگی خانه خرد، چاپ اول، ۱۳۷۸.

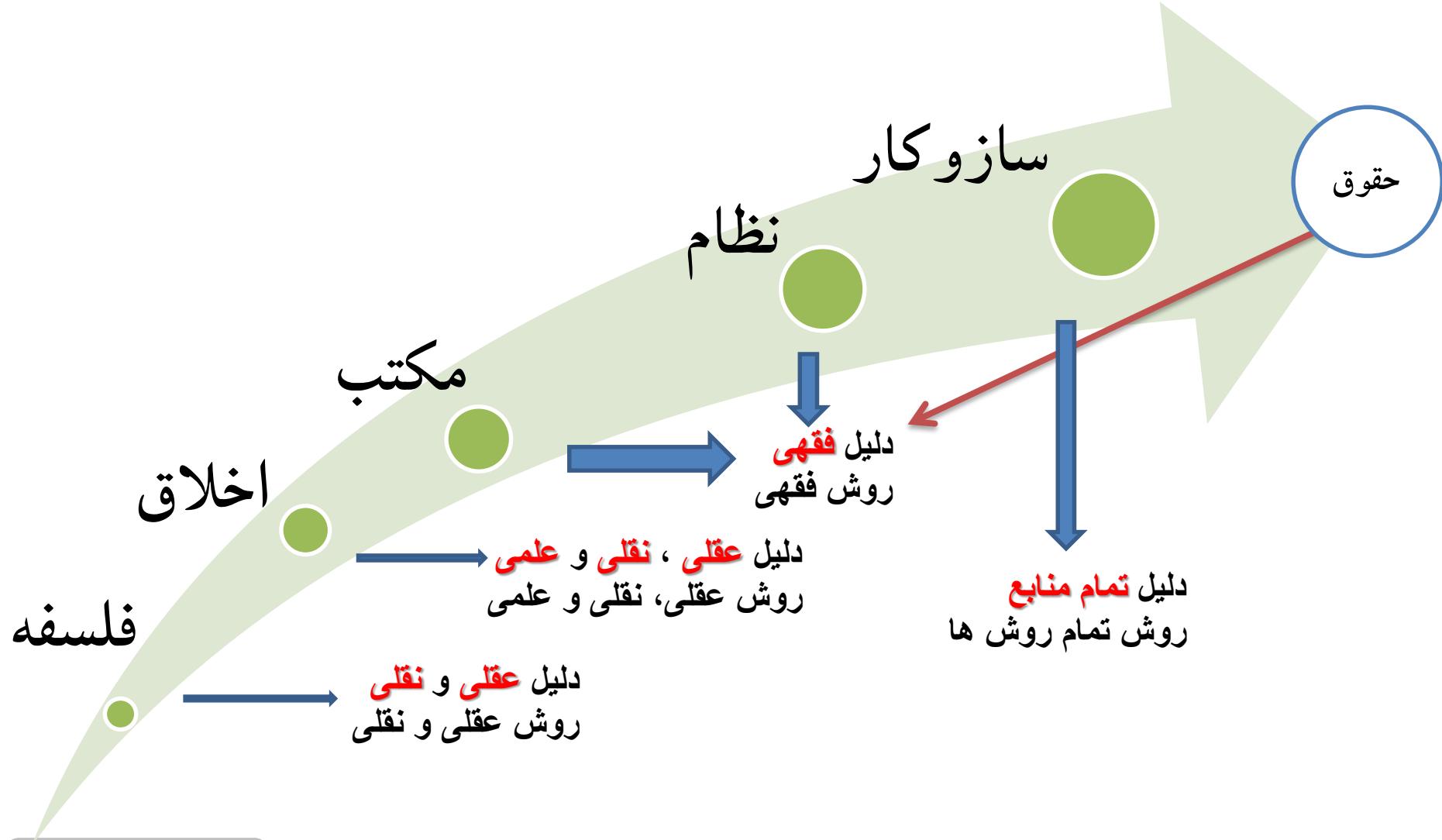
روش بحث کتاب القضا

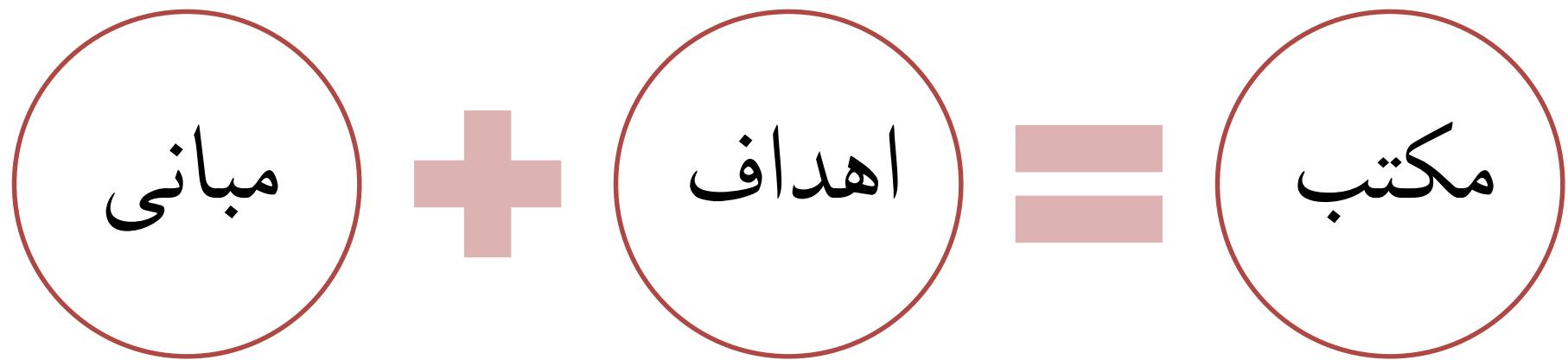
- ما در این بحث با توجه به امکانات و شرایط موجود در کتاب **قضاوت و قاضی** به تصویری کلی از «مکتب و نظام قضایی اسلام» بسنده و تحقیق را بر شیوه‌ی **دوم استوار** کردیم.

سیستم اسلامی

سیستم اسلامی در عالم اثبات

اهداف

مبانی

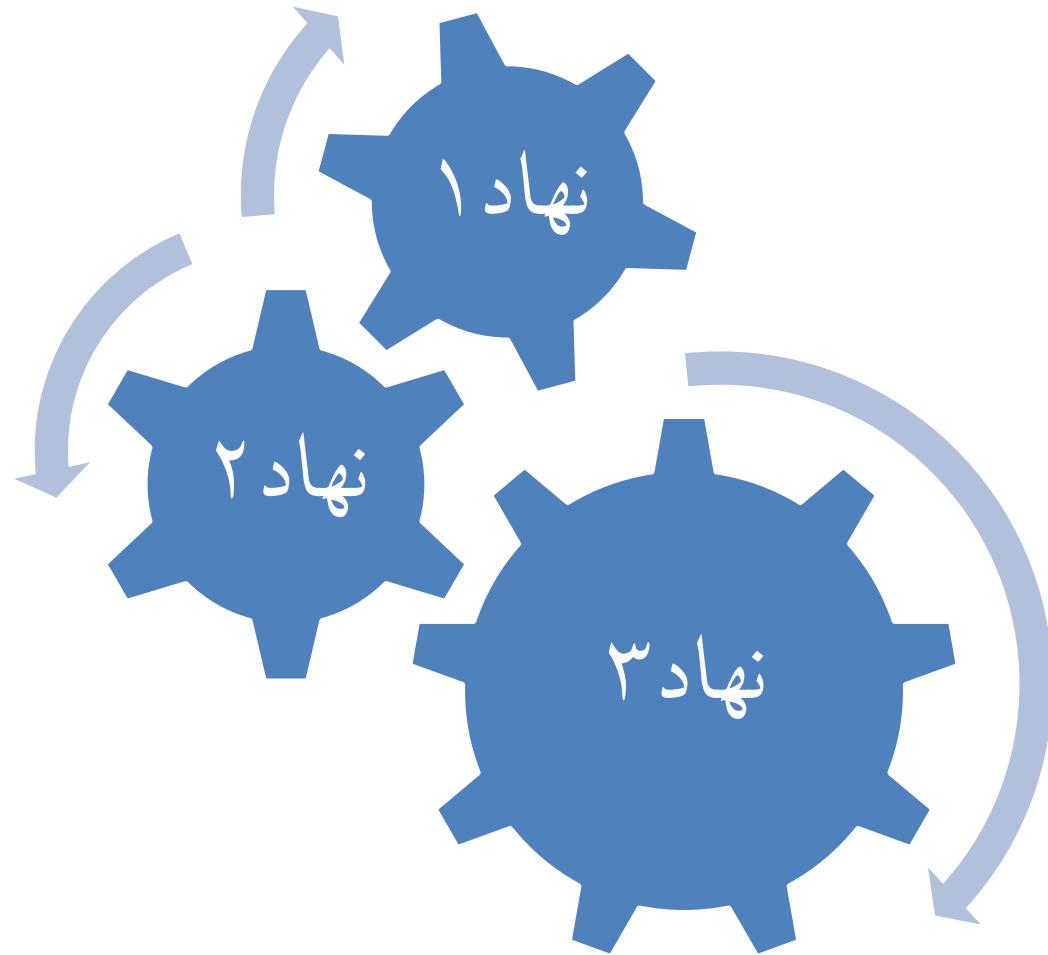
مكتب و نظام

اهداف

نظام

مبانی

نظام (دستگاه نهاد های جهان شمول)

- الگوی رفتاری تثبیت شده‌ای که انتظار می‌رود توسط یک شخص حقیقی یا حقوقی تحقق یابد.

مكتب و نظام قضائي اسلام

اهداف
مكتب
قضائي
اسلام

نظام
قضائي
اسلام

مباني
مكتب
قضائي
اسلام

اهداف مكتب

قضایی اسلام

مبانی مكتب

قضایی اسلام

تحقق خارجی

مبانی مكتب
قضایی اسلام

اهداف مكتب
قضایی اسلام

تحقيق علمی

اهداف مكتب قضایی اسلام

